

traliteten, hvarå han önskade inhämta konungens mening. Denna blef afböjande, i det konungen i sin svarsskrifvelse visade, att förhållandena nu vore helt andra, än då fördragen af 1780 och 1800 antogos, och att krigstillstånd med England skulle blifva synnerligen skadligt både för Sverige och Ryssland. När Stedingk den 13 november framförde denna svarsskrifvelse, var läget väsentligt förändradt, därigenom att Ryssland i själfva verket förklarade England krig. Likväl upptog kejsar Alexander, som under en och en half timme samtalade med den svenske diplomaten, svaret icke illa men utbredd sig om nödvändigheten att gifva vika för Napoleon såsom enda utväg till fredens bevarande. Det franska sändebudet sökte han uppehålla med försäkran, att allt nog skulle reda sig och konungen af Sverige ingå på de af Napoleon uppställda fordringarna.

Af alla uppgifter att döma synes det, som om kejsar Alexander vid denna tid hyste föga lust att bekriega Sverige. »Med stor sannolikhet kan man sluta sig till,» säger svenska generalstabens arbete om detta krig,* »att Finlands eröfring icke föreföll honom lockande, och att hans sträfvan — nu sedan brytning inträffat med England — egentligen endast gick ut på att skrämja Sverige till förlikning med Napoleon, på det denne sedermera måtte lämna Ryssland den härför utlofvade lönen. 'Finland, dit Ni tvingar mig att gå,' sade han en dag till Savary (franska sändebudet), 'är en öken, hvars ägande ej lockar någon. Dessutom måste denna öken tagas från en gammal bundsförvant, från en frände och på ett trolöst sätt, som sårar den nationella finkänsligheten och kan gifva förbundets fiender förevändning att gripa in . . . Ni envisas, att jag skall förklara Sverige krig. Jag är också färdig att göra det; mina arméer äro vid gränsen, men hvad gifver Ni väl oss för så många uppoffringar? — Wallachiet och Moldau är den lön, nationen väntar, och den söker Ni beröfva oss.'» Napoleon dref emellertid ofafåtligt på; han ville hafva Ryssland sysselsatt och draga dess uppmärksamhet från Turkiet, och han erbjöd till och med kejsar Alexander att låta en fransk-dansk här från Norge infalla i Sverige för att därigenom underlätta anfallet på Finland.

Stedingk gaf också allt mera uttryck åt sina bekymmer. Samtidigt med att han (den 28 november) uppskattade den styrka, ryssarna samlat i ryska Finland och vid St Petersburg, till 60,000 man under generalen grefve Buxhöwdens befäl, yttrade han bland annat: »Sverige har icke sedan länge befunnit sig i ett så kritiskt läge som för närvarande, och man måste sannerligen vara beredd på alla möjligheter, om man ej vill blifva ett offer för dem.» Han afrådade emellertid från alla åtgärder från svensk sida, som kunde gifva förevändning till en brytning, men tillade dock: »Om jag än vågar afråda från alla truppsammandragningar på Finlands gränser, på det allt må undvikas, som kan ådraga sig uppmärksamhet eller tjäna en

* I sid. 50. Här redogöres mycket utförligt för den diplomatiska skriftväxling, som föregick krigsutbrottet, hufvudsakligen efter Stedingks i riksarkivet förvarade depescher.